

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра економіки та менеджменту

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ
МЕНЕДЖМЕНТУ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій освітньо-науковий (доктор філософії)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва)

спеціальність 073 - Менеджмент
(шифр і назва)

Освітньо-наукова програма Менеджмент
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни нормативна

інститут _____
(обов'язкова / за вибором)
ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

2024 / 2025 навчальний рік

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Теорія і методологія менеджменту» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки

третього освітньо-наукового рівня вищої освіти (доктор філософії)

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 – Управління та адміністрування

спеціальності 073- Менеджмент

1. Опис навчальної дисципліни

Інформація про кафедру	Кафедра економіки та менеджменту ННІ «УІПА» ХНУ імені В.Н. Каразіна Department of Economics and Management Educational and scientific institute Ukrainian Engineering Pedagogics Academy V. N. Karazin Kharkiv National University сайт кафедри http:// http://econmgmt.uipa.edu.ua/
Інформація про викладача (-ів)	доктор економічних наук, професор ПРОХОРОВА Вікторія Володимирівна посилання на профайл викладача: http://econmgmt.uipa.edu.ua/?page_id=1268 електронна пошта: v.prokhorova@karazin.ua
Сторінка дисципліни в системі дистанційного навчання	https://moodle.karazin.ua/enrol/index.php?id=10150
Консультації з викладачем (-ами)	Он лайн консультації: ПРОХОРОВА Вікторія Володимирівна щосереди з 14.00 - 16.00 за посиланням https://meet.google.com/dxf-ogdv-avo

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Теорія і методологія менеджменту» – розвинення дослідницьких навичок в області теорії і методології менеджменту, продукування нових теоретичних знань щодо сучасних моделей, концепцій менеджменту, практичні навички та вміння застосовувати основні методи та підходи менеджменту для розкриття причин та пошуку джерел розвитку менеджменту підприємств.

Вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методологія менеджменту» сприяє здобуттю таких компетенцій:

ЗК04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК04. Здатність ініціювати, розробляти, реалізовувати та управляти науковими проектами у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках та /або складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- обґрунтуванні і представленні єдиних теоретико-методологічних основ менеджменту;
- вивченні генезису теорії менеджменту;
- формуванні напрямків удосконалення і розвитку менеджменту;
- формуванні навичок організації самостійної науково-дослідницької роботи і презентації результатів наукових досліджень.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2 - й	2-й
Семестр	
3 та 4 -й	3 та 4 -й
Лекції	
10 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
66 год.	78 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

РН05. Глибоко розуміти загальні принципи та методи управлінських наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері менеджменту та у викладацькій практиці.

РН06. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження з менеджменту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми; скласти пропозиції щодо фінансування досліджень та/або проектів.

РН08. Розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни з менеджменту у закладах освіти.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Теорія менеджменту. сутність, зміст, проблеми.

Тема 2. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.

Тема 4. Методологія реалізації функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.

Тема 5. Теоретичні та методологічні основи теорії прийняття управлінських рішень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Теорія менеджменту. сутність, зміст, проблеми.	18	2	3			13	18	2	1			15
Тема 2. Еволюція шкіл та концепцій менеджменту. Етапи розвитку науки управління в Україні та у світі.	18	2	3			13	18	2				16
Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту.	18	2	3			13	18	2				16
Тема 4. Методологія реалізації функцій менеджменту: планування, організування, мотивація, контроль.	17	2	2			13	18	2				16
Тема 5. Теоретичні та методологічні основи теорії прийняття управлінських рішень.	19	2	3			18	19	2	1			15
Усього годин	90	10	14			66	90	10	2			78

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Розробка стратегії управління змінами для підприємства, що стикається з кризовою ситуацією.	2	0,5
2	розробка плану управління проектом для конкретної задачі.	2	0,5
3	Розробка плану підвищення ефективності роботи колективу на прикладі компанії.	2	
4	Розробка плану управління ризиками для бізнесу.	2	
5	Вправи на розвиток лідерських якостей і ефективної командної взаємодії.	2	
6	Створення стратегії для розвитку бренду компанії.	2	0,5
7	Розробка плану дій для стабілізації ситуації в умовах кризи.	2	0,5
	Разом	14	2

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин заочна
1	Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел, законодавчої бази	66	78
	Разом	66	78

6. Теми рефератів

1. Основні етапи розвитку теорії менеджменту.
2. Роль і значення менеджменту в сучасному бізнесі.
3. Теорія управлінських рішень: підходи та методи.
4. Моделі прийняття управлінських рішень в організації.
5. Функції менеджменту: традиційні та нові підходи.
6. Типи організаційних структур та їх вплив на ефективність управління.
7. Управління змінами в організації: теоретичні основи та практичні аспекти.
8. Лідерство в менеджменті: теорії та стилі управління.
9. Мотивація працівників: теоретичні підходи та практичні методи.
10. Культура організації та її вплив на ефективність управління.
11. Концепція стратегічного управління в теорії менеджменту.
12. Аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства в стратегічному менеджменті.
13. Роль інновацій в управлінні підприємствами.
14. Системний підхід в менеджменті: теоретичні засади та практичне застосування.
15. Управління персоналом: теорії та методи підбору, навчання і розвитку кадрів.
16. Теорія та практика управління якістю в організаціях.
17. Аналіз і оцінка ризиків в управлінні підприємствами.
18. Психологічні аспекти управління: теорії та методи.
19. Етика та соціальна відповідальність в менеджменті.

20. Менеджмент у умовах глобалізації: нові виклики та можливості.

7. Методи навчання

Освітні технології (проблемне навчання, аудіовізуальні технології, технологія студентоцентрованого навчання тощо).

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та метод проблемного викладу, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – виконання практичних завдань (вправ) репродуктивного та творчого характеру, застосування різних методів менеджменту (адміністративні, економічні, соціально-психологічні, технологічні), економіко-математичних, експертного оцінювання;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення освітньої та наукової інформації; використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання практичних вправ, пошукова наукова робота.

8. Методи контролю

Поточний контроль: бліц-опитування на лекціях, виконання ситуаційних завдань, диспути, задачі, ділові ігри, моделювання ситуацій, опитування, підготовка рефератів.

Підсумковий контроль: залік.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Сума
Розділ 1	Розділ 2	Реферат	Індивідуальне завдання	
40	40	20	-	100

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку, або екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 50 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

1. Адізес І. Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати. 2017. 288с.
2. Артур А. мл. Томпсон, Маргарет Питереф, Джон Гэмбл, Артур Дж. Стрикленд Стратегічний менеджмент. Створення конкурентної переваги. К.: Діалектика, 2018. 800 с.
1. Бровкова О.Г. Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 224с.
2. Бутко М.П., М.Ю.Дітковська, С.М.Задорожна Стратегічний менеджмент: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2021. 376 с.
3. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2021. 534 с.
4. Гоулман Д., Бояціс Р., Маккі Е. Емоційний інтелект лідера. 2019. 288с.
5. Карнегі Д. Як здобувати друзів та впливати на людей. 2020. 256 с.
6. Іванюта П.В. Управління ресурсами та витратами: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 320с.
7. Іванюта П.В., О.П.Лугівська Управління ресурсами і витратами: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 320с.
8. Ігнатєва І.А. Стратегічний менеджмент. Підручник. К.: Каравела, 2019. 464с.
9. Плещан Х.В. Тайм-менеджмент. Самоменеджмент в сфері туризму. К. Ліра-К. 2018. 140 с.
10. Охотнік С.І., Свічкач Н.М. Управлінський облік: навч. посіб. К.: «Акцент ПП», 2023. 512 с.
11. Чайка Г.Л Культура ділового спілкування менеджера : Навчальний посібник. К.: Знання, 2015. 442 с.
12. Филип Котлер, Роланд Бергер, Нильс Бикхофф The Quintessence of Strategic Management: What You Really. Need to Know to Survive in Business.Пер.англ. Мавеева Ирина, Видавництво «Альпіна Паблішер». 2020. 800с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Теорія і методологія менеджменту: метод. вказівки до проведення практичних занять для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 «Менеджмент»/ Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд.: Т. С. Обиденнова. – Харків : 2023. – 25 с.
2. Теорія і методологія менеджменту: конспект лекцій для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітнього ступеня «доктор філософії» денної та заочної форм здобуття освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / Т. С. Обиденнова ; Укр. інж.-пед. акад.– Харків : 2023.– 69 с.
3. Адаптивне управління. Серія «Економіка». Електронний науковий фаховий журнал категорії Б. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://amtp.org.ua/>.

4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Законодавство України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua/>
6. Кабінет Міністрів України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.
8. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
9. Онлайн-курси від провідних університетів світу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.coursera.org/courses>

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни.

**Завідувач кафедри,
д.е.н., професор**

Вікторія ПРОХОРОВА